

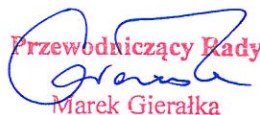
**Uchwała Nr XXIV/186/2016
Rady Gminy Dominowo
z dnia 28 listopada 2016 roku**

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Chłapowo

Na podstawie art. 7 ust 1 pkt 9, 10, oraz art. 18 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446, ze zmianami), art. 5 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427)

Rada Gminy Dominowo uchwala, co następuje:

- § 1. Postanawia się zatwierdzić Plan Odnowy Miejscowości Chłapowo.
- § 2. Plan Odnowy Miejscowości Chłapowo stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dominowo.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Marek Gierałka

Uzasadnienie

**do uchwały Nr XXIV/186/2016 Rady Gminy Dominowo z dnia 28 listopada 2016 roku
w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Chłapowo**

Plan odnowy miejscowości to dokument strategiczny z punktu widzenia Sołectwa jak również całej Gminy, mający na celu dokonanie analizy i wyznaczenia celów służących poprawie jakości życia i pracy mieszkańców jak również pełniący funkcje integracyjną sprzyjającą budowie tożsamości lokalnej.

Dokument ten może być również elementem niezbędnym w procesie aplikowania o środki zewnętrzne dający szansę rozwoju obszaru gminy Dominowo.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady

Marek Gierałka

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CHŁAPOWO
NA LATA 2016 – 2022

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Charakterystyka miejscowości.
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.
4. Ocena mocnych i słabych stron.
5. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia angażujące społeczność lokalną.
6. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.
7. Podsumowanie.

1. Wstęp

Plan odnowy miejscowości to dokument strategiczny, istotny z punktu widzenia rozwoju jednostek administracyjnych, w tym sołectw. Wykorzystuje się go do aplikowania o środki unijne, które mają służyć poprawie jakości życia i pracy mieszkańców.

Programowanie rozwoju lokalnego to sprawa ważna i skomplikowana. Jednostki administracyjne funkcjonują w warunkach dużej konkurencji, a jednocześnie zobowiązane są do ciągłego reagowania w warunkach następujących zmian. Stąd też istotne jest, aby plan odnowy miejscowości był aktualizowany i uwzględniał zachodzące okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne.

Poza znaczeniem czysto finansowym plan odnowy miejscowości spełnia funkcje integracyjną. Sprzyja budowie poczucia tożsamości lokalnej oraz współodpowiedzialności za jej rozwój.

W ramach Planu przedstawiona jest charakterystyka miejscowości oraz inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości. Na tej podstawie znając zasoby i uwarunkowanie historyczne, infrastrukturalne oraz specyfikację miejscowości można dokonać analizy SWOT. Planowane działania na lata 2016- 2022 zawierają opis przedsięwzięcia, szacunkowy koszt oraz orientacyjny termin planowanej realizacji, który jest uzależniony przede wszystkim od posiadanych środków. Środki te w założeniu mają pochodzić z następujących źródeł: Unia Europejska, budżet Gminy Dominowo, a w przypadku dróg stanowiących własność powiatu z budżetu Powiatu Średzkiego.

2. Charakterystyka miejscowości

Chłapowo to miejscowość położona w powiecie średzkim, będąca siedzibą sołectwa. Na obszarze sołectwa, na dzień 31.12.2015 r. zameldowanych było 120 mieszkańców. Liczba mieszkańców sołectwa Chłapowo w latach 2012 – 2015 przedstawia się następująco:

2012 - 120

2013 - 123

2014 - 118

2015 - 120

Najstarsze wzmianki historyczne o miejscowości zapisane zostały w XV wieku. Z Chłapowa wywodzi się znany w Polsce ród Chłapowskich. W okresie Wielkiego Księstwa Poznańskiego Chłapowo należało do powiatu średzkiego i wójtostwa w Targowej Górcie. Rozwój Chłapowa powiązany jest z majątkiem dworskim. Przez stulecia zmieniali się jego właściciele. W XIX wieku właścicielami byli Radońscy, a na przełomie XIX/XX wieku Chłapowo powróciło w ręce Chłapowskich. Zakupił je Alfred Chłapowski od rodziny Potworowskich. Do połowy lat 20. majątkiem zarządzał Józef Madaliński. Chłapowo łącznie z Gieczem obejmowało obszar 644 ha. W 1926 roku zostało zakupione przez Stanisława Maciejewskiego, który do posiadanych dóbr dokupił od Feliksa Wizego z Dzierznicy Borzejewo. W końcu XIX wieku Chłapowo stanowiło odrębną gminę wiejską oraz tzw. dominium, czyli obszar dworski. Majątek dworski Chłapowo składał się z dwóch miejscowości. Wsi szlacheckiej Chłapowo oraz osady leśnej Gierłatowo. Liczył 28 domów i 235 mieszkańców. Należał do stacji pocztowej w Gieczu. Majątek ziemski w Chłapowie funkcjonował do 1939 roku. Był jednym z najlepiej zarządzanych majątków w Wielkopolsce. W 1934 roku Chłapowo było jedną z dwunastu gromad gminy Dominowo. Obejmowało dotychczasowe obszary dworskie Borzejewo i Chłapowo. W latach okupacji majątkiem zarządzali Niemcy. W 1944 roku majątek został przejęty przez państwo. Grunty Borzejewa przekazane zostały powstałej spółdzielni, a grunty Chłapowa i Giecza zostały podzielone. Zdecydowaną większość przejęło państw tworząc państwowe gospodarstwa rolne. Pozostała część gruntów rozparcelowano wśród rolników. Nie była to pierwsza „reformacja rolna” na terenie Chłapowa, ponieważ już w 1839 roku na mocy tzw. recesu regulacyjnego ówczesny

właściciel Chłapowa Franciszek Radoński uwłaszczył chłopów z Chłapowa na terenie dzisiejszego Marianowa.

Chłapowo leży w granicach XV Środkowielkopolskiego regionu klimatycznego Polski. Cechą charakterystyczną pogody tego regionu jest występowanie znacznej ilości dni ciepłych a zarazem pochmurnych, ale bez opadów. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (+19°C), a najzimniejszym styczeń (-1,2°C) przy średniej temperaturze w ciągu roku powyżej 8,5°C. Chłapowo położone jest w rejonie o najniższym w Polsce opadzie atmosferycznym. Średnia opadów w ciągu roku wynosi 499 mm, przy czym stosunkowo niskie wartości charakterystyczne są dla całego roku. Maksimum opadów notuje się w lipcu, a minimum w lutym. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo zachodnie.

Pod względem użytkowania gruntów sołectwo charakteryzuje się dużym udziałem gruntów ornych. Przeważają gleby o odczynie kwaśnym i lekko kwaśnym. Występują gleby pszenne, pszenno – żytnie i zbożowo – pastewne. W wyniku działalności gospodarczej i procesów urbanizacyjnych na terenie sołectwa nastąpiły niewielkie przeobrażenia jakości gleb.

Chłapowo leży nad rzeką Moskawą. Cała zlewnia rzeki Moskawy ma charakter rolniczy. Brak jest naturalnych zbiorników wodnych. Sztuczne zbiorniki o bardzo niewielkim obszarze reprezentowane są przez stawy nawadniające i drobne oczka wodne.

W Chłapowie występują dwa użytkowe piętra wodonośne: czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia sołectwa w wodę odgrywa poziom trzeciorzędowy.

Chłapowo największy rozwój w okresie powojennym przeżywało w okresie działalności Państwowych Gospodarstw Rolnych. W wymienionym okresie w dawnym dworze wybudowanym przez Ponińskich znajdowały się biura, mieszkania pracowników oraz przedszkole i świetlica. W tym okresie powstało w Chłapowie jedno z pierwszych pełno wymiarowych boisk do piłki nożnej oraz blok wielorodzinny. Przez Chłapowo przebiega droga powiatowa Środa Wlkp. - Nekla. Miejscowość nadal pozostaje miejscowością typowo rolniczą. Największym pracodawcą obok dzierżawców gruntów znajdujących się w zasobach Agencji Rolnej skarbu państwa jest rozwijająca się ferma drobiu. Mieszkańcy korzystają z zasobów organizacyjnych wsi Dominowo. Sołectwo jest w 100% zwodociągowane i skanalizowane. Na jego terenie znajduje się największa w gminie oczyszczalnia ścieków.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Sołectwo, czy też wieś opiera swój rozwój na posiadanych zasobach, które je wyróżniają i mogą stanowić potencjał do podjęcia działań w zakresie odnowy. Analiza pozwala wyróżnić trzy podstawowe grupy zasobów:

Zasoby przyrodnicze i historyczne:

- kompleks leśny,
- budynek dawnego dworu z parkiem z końca XIX wieku,
- kompleks zabudowań dawnego folwarku z gorzelnią,
- rzeka Moskawa,
- figura św. Wawrzyńca z 1875 r. ufundowana przez Marię Potworowską,
- pozostałości grodu stożkowego.

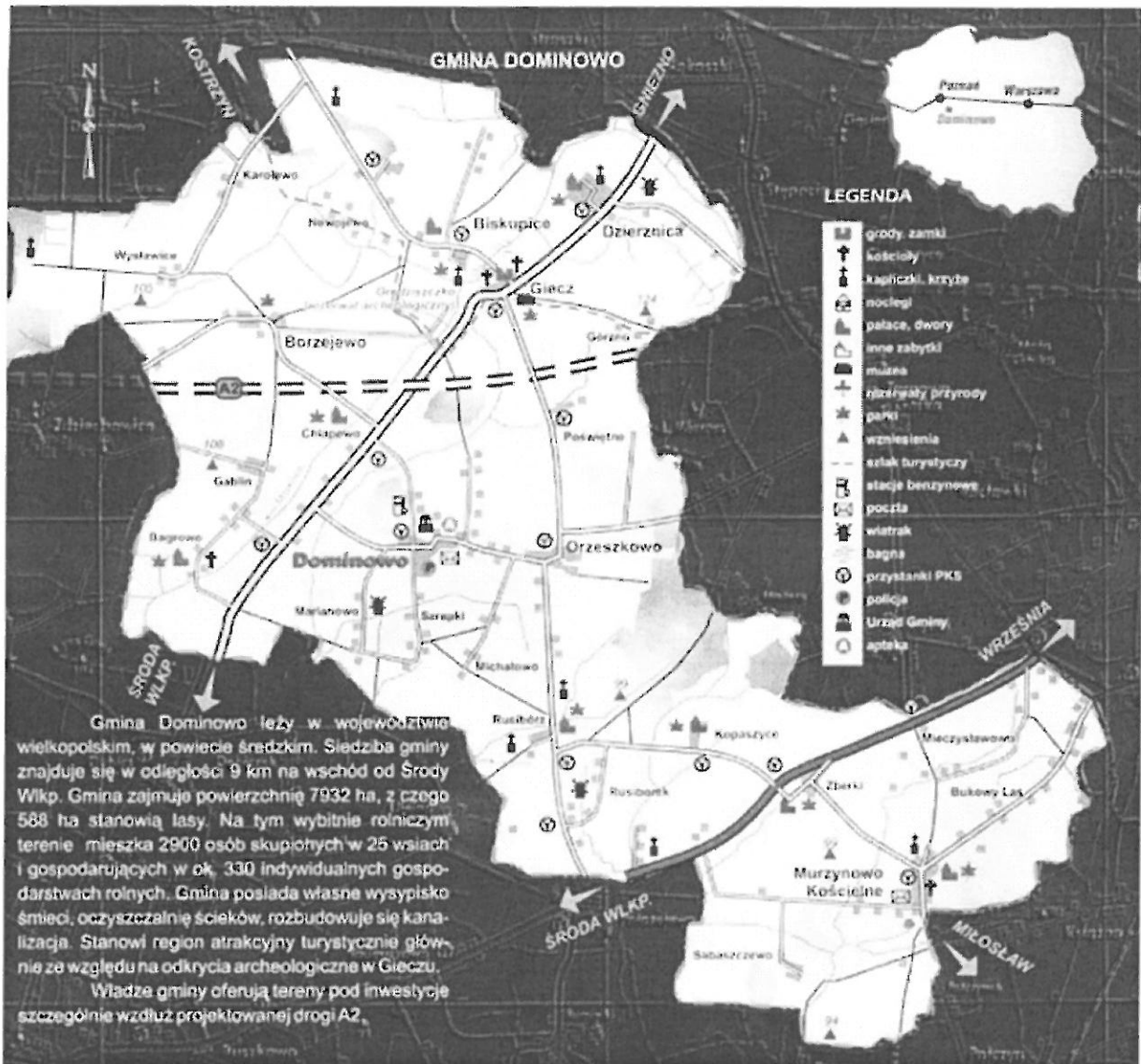
Zasoby infrastruktury technicznej:

- sieć wodociągowa- wymagająca małej przebudowy na odcinkach,
- sieć kanalizacyjna-wymagająca małej przebudowy na odcinkach,
- oczyszczalnia ścieków- wymagająca przebudowy i zmiany technologii,
- droga Środa Wlkp. - Nekla wymagająca przebudowy,\
- autostrada przebiegająca między Chłapowem a Gieczem bez możliwości wjazdu i zjazdu,
- chodniki wzdłuż drogi powiatowej wymagające gruntwnej przebudowy

Zasoby infrastruktury i kapitału społecznego:

- na terenie miejscowości brak jest jakiegokolwiek infrastruktury, która daje możliwość aktywizacji społecznej mieszkańców,
- kapitał społeczny stanowią mieszkańcy, którzy po raz pierwszy od „czasów gospodarstwa rolnego PGR” w 2015 roku zorganizowali Dzień Dziecka.

4. Ocena mocnych i słabych stron.

W efekcie spotkań z mieszkańcami sołectwa, w trakcie warsztatów i rozmów z liderami lokalnymi stworzyć należy cztery listy na podstawie analizy SWOT.

Analiza SWOT dla Chłapowa

Mocne strony:

- Zapoczątkowane przedsięwzięcia aktywizujące mieszkańców,
- Walory krajobrazowe parku, dworu i Moskawy
- Zaangażowanie mieszkańców przy odnowie figury św. Wawrzyńca,
- Istniejąca sieć wodno kanalizacyjna,
- Korzystne położenie przy drodze powiatowej Środa Wlkp. - Nekla,

Słabe strony:

- Zły stan techniczny chodników przy drodze powiatowej i ich brak w części miejscowości,
- Zła nawierzchnia drogi powiatowej oraz potrzeba jej przebudowy w celu poprawienia bezpieczeństwa ruchu,
- Brak sieci gazowej,
- Brak gruntów stanowiących własność gminy w celu budowy infrastruktury,
- Słaba infrastruktura przystanków komunikacji gminnej,
- Istniejąca oczyszczalnia ścieków niedostosowana technologicznie do liczby dostarczanych ścieków.

Szanse:

- Środki finansowe w nowej perspektywie unijnej do wykorzystania na poprawę szeroko rozumianej infrastruktury, szczególnie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Środki z funduszu sołectkiego, inicjatywy lokalnej,
- Przenoszenie się ludności z miasta na wieś,
- Przygotowanie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi i budowę chodników,
- Przygotowana dokumentacja na przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków,

Zagrożenia:

- Zbyt małe środki w stosunku do potrzeb w zakresie infrastruktury,
- Niedostateczna liczba połączeń komunikacyjnych ze Środą Wlkp.

- Utrudniona komunikacja między wsią a Dominowem.
- Przystarzała technologia oczyszczania ścieków w istniejącej oczyszczalni.
- Niesprawne odcinki sieci kanalizacji sanitarnej w centralnej części wsi
- „Wąskie gardło” odcinka sieci wodociągowej w pobliżu posesji p. Adaszaka

5. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia angażujące społeczność lokalną.

W celu osiągnięcia wymiernych efektów oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców proponuje się poprawę warunków infrastrukturalnych. Obecnie wykonywane są dokumentacje techniczne na przebudowę oraz rozbudowę oczyszczalni ścieków, przebudowę drogi powiatowej Środa Wlkp. - Nekla w miejscowości Chłapowo, przebudowę i budowę chodników w danej miejscowości, przebudowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Realizacja tych zadań rozłożona jest w długim czasie ze względu na bardzo duże nakłady finansowe. Poprawa infrastruktury obok zwiększenia bezpieczeństwa, zapewnienia miejsc rekreacji powinna przyczynić się do zwiększenia komfortu życia w miejscowości.

6. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych.

Zadanie	Opis przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Termin realizacji	Planowane źródła finansowania
Rozbudowa i przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w m. Chłapowo	Całkowita zmiana technologii oczyszczania ścieków wraz z zwiększeniem wydajności oraz zagospodarowaniem terenu	5.000.000,00 zł	2017-2019	Budżet gminy Dominowo, środki UE, WFOŚiGW w Poznaniu
Przebudowa drogi powiatowej Środa Wlkp. - Nekla w miejscowości Chłapowo	Zmiana geometrii jezdni ,budowa azyli bezpieczeństwa oraz roboty towarzyszące pomiędzy skrzyżowaniami dróg w m. Chłapowo	270.000,00 zł	2017-2019	Budżet Powiatu Średzkiego, środki UE
Przebudowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w m. Chłapowo	Zmiana na większe średnice odcinka sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej wraz robotami towarzyszącymi	10.000,00 zł	2017-2019	Budżet gminy Dominowo, środki UE, WFOŚiGW w Poznaniu
Przebudowa i budowa chodników w miejscowości Chłapowo	Wymiana istniejącej nawierzchni chodników wraz z krawężnikami i opornikami oraz budowa nowego chodnika wzdłuż drogi powiatowej w m. Chłapowo	250.000,00	2017-2020	Budżet Powiatu Średzkiego, środki UE
Budowa zatok przystankowych oraz zwiększenie częstotliwości kursów autobusów do Środy Wlkp.	Budowa kompleksowych zatok przystankowych wraz z wiatami i oznakowaniem	170.000,00	2017-2019	Budżet gminy Dominowo, środki UE,

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej z Chłapowo do Dominowa	Budowa ciągu pieszo-rowerowego wraz z częściowym uzupełnieniem oświetlenia drogowego , montaż ławek i koszy oraz prace towarzyszące	320.000,00	2018-2022	Budżet Powiatu Średzkiego , środki UE,
--	---	------------	-----------	---

7. Podsumowanie.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków życia i pracy mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie tego dokumentu stanowi istotny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe z budżetu Powiatu oraz Unii Europejskiej, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Dominowo przy definiowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości. Plan Odnowy Miejscowości Chłapowo zakłada realizację najważniejszych zdaniem mieszkańców zadań w perspektywie najbliższych 7 lat. Istotą tych zadań będzie poprawa infrastruktury, pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Realizacja planu przyczyni się do wzrostu znaczenia miejscowości w regionie. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma również służyć integracji społeczności lokalnej oraz przyczyniać się do większego zaangażowania w działaniach dotyczących rozwoju miejscowości.

Plan jest dokumentem, który winien ulegać modyfikacji tak często, jak wymagać tego będą zmieniające się warunki ekonomiczno - społeczne, oczekiwania mieszkańców i ogólne tendencje rozwojowe Gminy Dominowo.